СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 198. Джерзі Сиді, Н. Дж., вівторок, 25-го серпня 1936. — VOL. XLIV. No. 198. Jersey City, N. J., Tuesday, August 25, 1936. THREE CENTS

ЛАНДОН РОЗПОЧИНАЄ ВИБОРЧУ КАМПАНІЮ

ВЕСТ МИДЕЛСЕКС (Па.). — Ґубернатор стейту Канзас, Ландон, виголосив у суботу в цій місцевости, де він уродився 49 літ тому, першу довго відкладану промову своєї виборчої кампанії за вибір його президентом Злучених Держав.

На промову зїхалися величезні маси народу, які обчисляють на 75,000 душ. Вони витали Ландона остентаційно.

У своїй промові Ландон звертався передовсім до молоді краю, обіцюючи їй „зміну життя". „Ми хочемо," говорив він, „щоб кожний хлопець і дівчина мали кращу нагоду до життя, як мали досі! Ми хочемо, щоб у Вашинґтоні сидів такий уряд, що буде стерегти для нашого молодого покоління нагоду розвивати, кожному по свому, американські прикмети покладання на себе, чесности й щедрости". Він виступав проти Рузвелтової політики „нового розділу" як проти „реґіментації". Говорив в обороні „індивідуалізму".

І ЛЕМКЕ ДАЄ ОБІЦЯНКИ МОЛОДІ.

МИЛВОКІ (Вискансин). — Конґресмен Вилієм Лемке, кандидав на уряд президента Злучених Держав з „Юніон Парті", виступав тут з промовою, в котрій промовляв до молоді краю, кажучи, що він на випадок вибору створить у стейтах на східніх стоках Скалистих Гір „західню імперію", в котрій молодь буде мати нагоду збудувати собі доми й вступити до промислів.

ПРЕЗИДЕНТ ПРО ВІЙНУ.

ГАЙД ПАРК (Ню Йорк). — Президент Рузвелт виголосив тут до більшого числа визначних відвідувачів промову, в котрій порушив справу миру. Поважне число цих відвідувачів належало до делеґації орґанізації, званої „Комітет Народнього Мандату" (People's Mandate Committee), що зібрала в цілому світі 50 мілонів підписів під петицію до всіх урядів світу обмежити воєнні збросння.

Президент заявив свою симпатію для провідних ідей цеї орґанізації. Він думає, що народи не хочуть війни і що війни не булоб, якби люди могли в якийсь спосіб висказати свою волю. Він додав, що провід у руху за замирення світу можуть обняти американські держави.

"КВІН МЕРІ" ДОБУВАЄ РЕКОРД.

НЮ ЙОРК. — Корабель „Квін Мері", що належить до лінії „Кюнард Гвайт Стар", відбув подорож з Анґлії до Америки за рекордовий час, бо за 4 доби, 7 годин і 12 мінут.

Досі найскорше цю дорогу відбув французький корабіль „Норманді". „Квін Мері" відбув свою дорогу 1 годину 25 мінут скорше. Місто Ню Йорк з того приводу зробить кораблеві звичайне врочисте приняття.

ПОМЕР ВИЗНАЧНИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ ПОЛІТИК.

РОЧЕСТЕР (Мінесота). — У місцевім шпиталі помер Флойд Б. Олсон, визначний політик Фармерсько-Робітничої Партії та кількаразовий ґубернатор цього стейту.

Олсон мав при смерти 44 роки. Він помер від недуги шлунка. Відзначався як прихильник далеко йдучих суспільних реформ. Походив із скандинавського роду й був правником з фаху. Колись належав до Демократичної Партії, а потім став орґанізувати Фармерсько-Робітничу Партію.

Його смерть буде мати поважний вплив на біжучу політику стейту, бо казали, що він хотів кинути ввесь свій вплив у своїй партії в користь поновного вибору президентом Рузвелта.

СТРАЙК ҐУМОВИХ РОБІТНИКІВ.

КОМБЕРЛЕНД (Меріленд). — Юнія ґумових робітників проголосила страйк проти підприємства Келі-Спринґфілд, що виробляє ґумові колеса до авт. Посадник міста каже, що комітет духовників, що недавно робив розсліди над настроями серед цих робітників, ствердив, що робітники є проти страйку.

ПРИСУД ПРОТИ МУРИНА ЗА ВБИВСТВО ДІВЧИНИ.

АШВИЛ (Норт Каролайна). — Присяжні судді признали Мартина Мура, 22-літнього мурина, що служив послугачем у місцевім готелю Бетері Парк, винуватим убивства 18-літньої студентки Гелени Клівенджер. Суддя засудив його на смерть. Мур має згинути в ґазовій кімнаті вязниці 2-го жовтня цього року.

Присуд закінчив розправу, що тревала 4 дні. Обвинувачений признався був у слідстві до поповнення вчинку, але на розправі заперечив це самопризнання, кажучи, що це зробив під заґрозами, побоями й обіцянками поліції. Обвинувачений проявляв підчас цілої розправи повну апатію до своєї долі.

В ЕСПАНІЇ ВБИЛИ ПОЛЬСЬКОГО КОНСУЛЯ.

В еспанському місті Валенції червоні загони вбили польського консуля Наґеру, який одначе був теж еспанським горожанином. Польський уряд поручив свому представникові в Мадриді внести гострий протест проти цього та зажадати покарання вбивників. А польська преса вдома звела велику бучу з цього приводу, домагаючись від уряду висилки польської военної фльоти на еспанські води. Уряд погоджується з тим домаганням, тільки біда в тому, де взяти цеї фльоти?

БАЧИТЬ МОЖЛИВІСТЬ ФАШИЗМУ В АМЕРИЦІ.

На конґресі доповняючих курсів католицького університету св. Франца Ксаверія в Антіґониш. Нова Шотляндія, виступав Майкел Виліємс, редактор католицького тижневика „Камонвіл", з промовою, в котрій говорив, що Америці грозить тепер не комунізм, але фашизм. Він закликав потім вірних усіх вір обєднатися до боротьби проти атеїзму та завести в себе справжню толеранцію для всіх вір.

ЦІКАВИЙ ПРОЦЕС.

В суді апеляційнім у Львові відбувалася цікава розправа проти бурмістра Миколаєва, Станислава Мошіца. Він висилав до ріжних державних і самоврядних достойників святочні побажання і замісць марок прибивав урядову печатку, як службові листи вільні від поштової оплати.

КАТАСТРОФА У ФАБРИЦІ.

В Одесі у фабриці лінолею трапився вибух. Вибух був такий сильний, що знищив усе уладження. Згоріло 7 робітників, а 10 було тяжко ранених.

ВІД ФЛЯЩКИ ЗГОРІВ ЛІС.

В браславськім повіті на Виленщині згоріло 450 гектарів ліса. Слідство виявило, що причиною пожежі була звичайна фляшка, що під проміннями сонця відограла ролю сочки.

ЧЕРЕЗ „ЧВЕРТКУ" МАХОРКИ ЗГИНУЛИ 6 ОСІБ.

Іван Кучер, селянин у Цецові, зборівського повіту (є там славна „Чеська Могила"), підгортаючи бараболі, знайшов довгу мінову 42 цм. ґранату й заніс її до кузні Володимира Куліґмана, коваля й „спеца" від розбирання ґранат, за що брав він звичайно 1 „чвертку" махорки. Підчас маніпуляції ґраната експльодувала, руйнуючи при тім ціле ковальське уладження та зіставляючи по собі 6 трупів і смертельно раненого Івана Кучера. Між трупами, яких нелегко було розпізнати, бо деяких частей їх тіла не вдалося нікому віднайти до сьогодні, знайшовся Володимир Куліґман із двома старшими своїми синами, й трьох його інтересантів, що, не сподіваючись для себе нічого злого, зайшли до кузні у своїй власній справі. Похорон усіх траґічних жертв, що залишили по собі жінки і нелітніх дітей, відбувся на місцевому цвинтарі.

ПОХОРОН МИХАЙЛА ЗАЗУЛЯКА.

У Ню Йорку завязався комітет, зложений з пп. Я. Корчата, І. Палиюка і Н. Кобзістого, який поставив собі завдання зібрати фонди на похорон бл. п. Михайла Зазуляка, що помер минулої середи, та його належно похоронити. Тіло Покійника було наперед перенесене до труparні шпиталю Фордгем у Бронксі. Тепер воно знаходиться в похороншім заведенню Яреми під ч. 129, Е. 7. вулиця в Ню Йорку.

Цеї середи, 26 серпня, його тіло перенесуть до укр.-катол. церкви при 7-мій вулиці і, звідти відправлять на вічний спочинок. Просимо всіх знайомих до чисельної участи.

З огляду на видатки, звязані з похороном, що будуть виносити яких $200, комітет звертається до української суспільности, щоб складала жертви на ту ціль.

ПРИГОТОВЛЯЮТЬ ПАРАДУ ДЛЯ ДЕЛЕҐАЦІЇ НА ОЛІМПІЯДУ.

Нюйорський посадник Ля Ґвардія зорґанізував комітет для влаштування офіційного приняття містом Ню Йорком американської делеґації на олімпійські грища, що скінчилися 15-го цього місяця в Берліні. Побідникам на цих грищах місто дасть медалі.

СКІЛЬКОМА СПОСОБАМИ МОЖНА ЗАРОБЛЯТИ ГРОШІ

Французький статистичний уряд видав цікаву статистику про скількість професій, що ними заробляють люди гроші. з цієї оригінальної статистики довідуємося, що існує аж 1,240 способів заробити гроші. Цікаве те, що адвокатів, фільософів, членів Наукової Академії та... жебраків уважають тепер у Франції як людей без професії.

ЗАМІСЦЬ ДО КОЛХОЗІВ — ДО ВЛАСНОЇ КИШЕНІ.

Совєтські достойники починають „орієнтуватися" на власну кишеню. Большевицькі часописи подають багато вісток про зловживання своїх достойників. Недавно засудили президента тресту Ґолубева на рік дому поправи за те, що не віддав до колхозу 40 тисяч рублів. Також члена управи кооперативи Нашіна засудили на 2 роки вязниці за те, що не віддав до колхозу 30 тисяч рублів.

СКАРБНИК ГОРОДСЬКОГО СУДУ ДЕФРАВДАНТОМ.

Окружний суд у Ґнезні засудив Степана Свенціцького, скарбника городського суду з Ґнезна, за фальшування касових книг і здефравдування 7,406.76 зл. на два роки вязниці, 3,000 зл. гривни, заплату судових оплат та втрату громадських прав на два роки.

КАРА ЗА КОНКУРЕНЦІЮ З ПОШТОЮ.

Повітове староство в Бучачі покарало карою 150 злотих Маєра Крумера з Коропця за те, що він зорґанізував приватну доставу листів і посилок, що зменшувало дохід пошти.

ПЯТЬ УКРАЇНСЬКИХ ҐІМНАЗІЙ НА ЗАКАРПАТТІ.

З початком нового шкільного року мають відкрити на Закарпатській Україні пяту державну українську ґімназію. Так отже 400 тисяч закарпатських українців будуть мати більше державних ґімназій як сім мілонів українців у Польщі, яким по закриттю тернопільської ґімназії осталися лише 4 державні ґімназії.

СПОЖИТТЯ ХЛІБА.

Як виказують статистичні обчислення, найбільше споживає хліба Бельґія, а найменше Швайцарія. В Швайцарії припадає на одного чоловіка пересічно 130 кґ. хліба на рік, а в Бельґії 275 кґ. Споживання хліба в Німеччині виносить 158 кґ., у Франції 250 кґ., в Австрії й Італії по 175 кґ., в Анґлії 170 кґ., та в Злучених Державах Америки 165 кґ.

БЛОЩИЦІ ПЕРЕД СУДОМ.

Каз. Лещинський зі Станиславова вичитав у варшавських часописах рекляму фірми „Перфект", яка поручала свій прилад до боротьби з блощицями та іншими комахами а в своїй реклямі м. і. писала: „За кожну нову блощицю по вжиттю приладу платимо 5 зл." Лещинський закупив згаданий прилад фірми „Перфект". На жаль, хоч як він уживав цього приладу, знайшов за якийсь час аж 16 живих блощиць у мешканню. На цій основі виступив він з цивільною скаргою проти фірми „Перфект", домагаючись 80 зл. за 16 живих блощиць і 20 зл. звороту за прилад. Суд у Станиславові заявив, що не є компетентний розглядати цю справу, бо оголошення фірми були у варшавській пресі. Лещинський звертається тепер до варшавського суду.

КЕПУРА КУПИВ КАМЯНИЦЮ ДЛЯ СВОЄЇ ЖІНКИ.

Цими днями купив Ян Кепура, відомий співак, у Варшаві камяницю при вул. Мокотовській 42 від варшавського промисловця Гляса. За камяницю заплатить Кепура ґотівкою 1,250,000 зл. Перед довершенням трансакції Кепура порозумівся телефонічно зі своєю жінкою Мартою Еґерт у Відні, бо цю нерухомість запише він на її імя. За два тижні пані Кепурова прибуде до Варшави, щоби підписати нотаріяльний акт купна.

НЕГІДНИЦТВО.

В селі Жуковиці, на Луччині, невідомі злочинці розкопали могилу Тетяни Куліш і порозкидали її кости на цвинтарі. Слідство ствердило, що злочинці шукали здогадного скарбу, що його нібито вложили до труни покійної ще перед 20 роками (тоді померла Т. Куліш).

САМОГУБСТВО ПРАВНУЧКИ ГАЙНОГО..

В югославській місцевості Ляйбах відобрала собі життя якась Аліція Клярвіль з дому Сальваті, дружина віденського промисловця. Була вона правнучкою німецького поета Генрика Гайного.

З КРАЇНИ ДИКУНІВ

МОСКВА. — Московсько-большевицький суд засудив Каменева й Зінов'ева та 14 інщих бувших високих большевицьких лідерів на кару смерти за плянований замах на Сталіна і його режім. Засудженим залишили 72 годин часу, щоб могли просити Центральний Виконний Комітет пощади. Всі обвинувачені призналися були до вини, а деякі з них навіть старалися приняти на себе більше вини, ніж це було потрібно. У своїх кінцевих оборонних промовах, які кореспондент „Таймсу" називає „надгробними", вони замісць обороняти себе старались обвинуватити і збезчестити себе та своїх товаришів недолі ще більше. Прокуратор обвинувачував їх такими словами: „Ці скажені пси мусять бути застрілені. Всі цісначять. Вони є нікчемною, низькою, підлою, зогнилою бандою злочинних шубравців. Вони не є ні тиграми, ні львами, лише скаженими фашистівськими собаками, викидками суспільности, шумовинням півсвіту, зрадниками і бандитами". Про самі факти говорилося мало. Обговорюючи цей процес, заграничні журналісти подають такі причини цього признання і самобичування обвинувачених: а) їм загрозили смертю, коли не будуть говорити того, що згори подиктувала їм ГПУ, й обіцяли ласку, коли признаватимуться до всього; б) перебільшуючи перед судом свою власну вину, вони хотіли тим показати перед світом, що цілий той суд є блофом; і в) їм загрозили розстрілом їх рідні і свояків. В обличчі третьої можливости не треба виключати, що їх таки не помилують, а розстріляють.

САМОГУБСТВО ТОМСЬКОГО.

МОСКВА. — На суді Каменева й Зінов'ева обвинувачені кинули підозріння проти Томського, Бухаріна, Радека й інших большевицьких провідників, які ще нині є при владі. Томський був комісарем пропаґанди. Заляканий тим підозрінням, Томський пополнив самогубство. Совєтські власти подали лякотічне вияснення, що „Томський поповнив сомогубство тому, що був замішаний у контрреволюційну діяльність терористів".

ЕСПАНЦІ ЗАТРИМУЮТЬ АНҐЛІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ.

ҐІБРАЛЬТАР. — Еспанський корабель, на якому обслуга складалася з червоних, задержав на отвертому морі анґлійський корабель та змусив його піддатися трусові. Анґлія запротестувала проти цього і в тій хвилі вислала кілька воєнних кораблів для охорони своєї торґовельної фльоти.

ПОВСТАНЦІ БОМБАРДУЮТЬ МАДРИД.

ВАЛЯДОЛІД (Еспанія). — Команда повстанців подала до відома, що їх літаки в числі 21 наїздили на Мадрид і обкидували його бомбами. З боку місцевих урядових військ не було ніякої реакції на це й ніякої оборони. А повстанська піхота підсунулася з полудневого боку під Мадрид і знаходиться від нього вже лиш на віддалі трицятьох кільометрів. Повстанська команда сподівається взяти Мадрид упродовж найближчих пятьох днів.

МАДРИД. — Еспанський лівий уряд заперечив поголоски, що повстанські літаки атакували Мадрид. Зате твердить, що не зважаючи на натиски повстанців, урядові війська перемогли в околицях Кордоби і Бадахос.

ІРЛЯНДЦІ НА ПОМІЧ ПОВСТАНЦЯМ.

ДОБЛИН (Ірляндія). — Ґенерал О'Дюфі, командант ірляндських фашистів, почав збирати добровільну армію на підмогу еспанським повстанцям, які, як твердить О'Дюфі борються за християнство і західню цивілізацію. Вже на перший поклик він дістав 2,000 подань від ріжних людей, що хочуть вступити до цеї армії. Як тільки будуть сформовані перші відділи, що він сподівається осягнути впродовж двох тижнів, він відразу перешле їх на територію Еспанії для боротьби з большевицьким „народнім фронтом".

ПОГРОЖУЮТЬ ЗНИЩИТИ МАДРИД.

МАДРИД. — Еспанський соціялістичний провідник Індалеціо Прієто заявив, що коли би повстанцям вдалося здобути Мадрид, то вони там нічогісенько не застануть. Бо перед уступленням урядові війська знищать усі урядові будинки, всі мости, як теж ґазові, електричні і водопровідні заведення. Цілий Мадрид вони перемінять у руїну.

ПРОТИЖИДІВСЬКІ ЗАВОРУШЕННЯ В ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА. — „Ню Йорк Таймс" доносить, що в середущій Польщі, у місті Вішонкі вибухли поважні протижидівські заворушення. Ці заворушення зорґанізували польські „народові демократи", які в тій цілі зїхалися на вантажних автах з околичних сіл і міст у числі двох соток. На знак свого провідника, що їхав на коні, вони кинулися на жидівські доми й біля сорок домів зовсім знищили.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

„ЕСПАНСЬКА УКРАЇНА"

Катальонія має до цілости Еспанії таке відношення, як Україна до Росії. Давно колись еспанці захопили її під свою владу й правили нею цілими віками. Як довго краями в світі правили королі й шляхта, так довго в Катальонії вдоволялися мовою Еспанії. Коли почали здобувати собі вплив у політиці народні маси, почали в Катальонії розвивати мову народніх мас. Еспанці пробували душити цей культурний рух, розуміючи, що він з часом мусить перетворитися на політичний. Говорили тоді еспанці, що катальонська мова не самостійна романська мова, а діялект еспанської, та що кожний катальонець може собі легко послугуватися еспанською (властиво кастилійською) мовою.

Анальоґія між відношенням України до Росії та Катальонії до Еспанії ще тим повніша, що як Україна була в Росії найбагатшою провінцією Росії, так Катальонія є найбагатшою провінцією Еспанії. Отже еспанці мали глибокі економічні інтереси в тому, щоб не дати Катальонії стати самостійною від Еспанії державою.

Та катальонці розуміли теж свій інтерес. Вони розуміли добре, які важні життєві інтереси звязані з розвоєм катальонської мови, як засобу самостійної культури, та які важні економічні інтереси звязані з розвоєм політичної самостійности Катальонії. Боротьба була довгі часи нерівна. Еспанія була сильніша і, не зважаючи на те, що Катальонія зривала кілька разів політичні звязки з Еспанією, їй остаточно все приходилося признавати над собою суверенність Еспанії.

Остаточно Катальонії вдалось добитися становища держави, звязаної з Еспанією на федеративних основах, себто так, як тепер звязані з собою американські стейти в Злучених Державах. Та коли проти федерального уряду Еспанії повстали невдоволені з його радикальної політики консервативні верстви, дідичі, духовенство, прихильні мілітарній диктатурі ґенерали, та коли між ними й прихильниками уряду розвинулася прежорстока горожанська війна, що буде певно тревати ще довгі роки, Катальонія признала, що вона не причетна до цеї різні між горожанами, що ця горожанська війна це діло самих еспанців, та що катальонцям буде найкраще тоді, як вони вріжуть полу й зірвуть усякі державні звязки з еспанською державою.

І так воно сталося, що як еспанські консервативні партії повстали проти радикального уряду, катальонці, хоча самі відомі з радикалізму, проголосили свою повну незалежність від Еспанії. З тою хвилею всі урядники, установлені мадридським урядом, стратили владу в Катальонії. У Катальонії мають правити тільки урядники на основі уповноваження народу Катальонії.

Д-р Остап Грицай.

ЧУЖИНЕЦЬ ПРО НАШИХ ПОЕТІВ У КАНАДІ

У червневій книжці українського журналу „Вістник", що, як відомо, виходить у Львові, знаходимо як дуже помітну появу статтю Ватсона Кірkконеля (Watson Kirkonnel), професора манітобського університету у Вінніпеґу, про українську поезію в Канаді. Цей учений, маґістер гуманістичних наук та член Королівського Історичного Товариства, мав тамтого року в тімже університеті відчит про українську літературу, а недавно видав окремий твір про письменство народів Канади — між ними і про українців — з якого й вибрано статтю, поміщену у Вістнику, в скороченім перекладі о. Т. Д. Волохатюка.

З огляду на вагу осуду того чужого вченого я вважаю вказаним зреферувати тут хоч коротко розвідку Ватсона Кірконеля, з якої й український читач зможе напевно дечого цікавого навчитися.

Зазначивши спершу, що українці творять щодо величини четверту ґрупу багатомовного населення Канади — після анґльо-саксонців, французів та німців, — і що тут їх сьогодні щонайменше **250,000**, наш автор стверджує, що тих чверть міліона канадійських українців, розвинули за традиціями своєї власної мови і раси культурну діяльність немалої вартости. Вони плекали свою, народню ношу, музику, балет і драму, белетристику та поезію, йдучи тут за своїми провідниками, що вчили їх зберігати цінности своєї культурно-національної спадщини. Швидко ось із устійненням свойого побуту в Канаді, українці засновують тут свою пресу — особливо у Вінніпеґу, Саскатуні та Едмонтоні — яка стає головним виразником їх культурних змагань. У порівнянню з нею книжка з огляду на розмірну вбогість та нечисленних відповідних покупців являється побічним та не таким певним продуктом часописних видавництв, міняючи наклад відповідно до кожночасного попиту. Отак бібліоґрафічний показник українських книжок, написаних і виданих у Канаді, начислює кількасот творів та виказує здебільша белетристику, релігійні речі та підручники — шкільні книжки, порадники для фармерів, ремісників і таке інше — затеж збірок поезій відносно мало. Українські поети в Канаді містять свої твори головним чином по часописах, і тут то треба шукати властивої маси канадійсько-української поезії, причім уже й поверховний перегляд тієї преси показує, що в старих річниках українських часописів західньої Канади заховалося щонайменше 10,000 українських віршів найріжнішого змісту. Правда — д. Кірkконель львину часть того матеріялу вважає не конче то вдатною писаниною, дуже видатну скількість тільки від біди можливою, затеж оконечний останок його — справді поетичним і зворушливим памятником праці та змагань українців у Канаді.

І розглядаючи так оте найцінніше, що збереглось у старих річниках часописів та у виданих книжками поетичних збірках, наш автор ділить українських поетів у Канаді на **три** головні ґрупи.

Перша з них — це поети-піоніри передвоєнної доби, що добули освіту в Україні, а видали свої поетичні твори в Канаді упродовж часу від 1900 — 1918 р.

Друга ґрупа — поети повоєнні, з освітою, добутою в Україні.

Третя — теж повоєнні поети, але з освітою, добутою в Канаді і англійською мовою, які свої твори пишуть мовою українською.

Ґенерація піонірів—каже далі наш автор — озвалася вперше **1911 р.**, коли то **Теодор Федик,** тоді трицять-вісімлітній фармер-іміґрант, видав у Вінніпеґу свої **„Пісні Іміґрантів** про Старий і Новий Край". Ця книжка має 140 сторінок; вона написана здебільша Федиком, а почасти й іншими, мало відомими авторами, їіж зміст, це прості, але повні живого чуття пісні про трудноці та клопоти життя в новій країні. Всі вірші мають форму звичайної коломийки і розмальовують нам з невишуканим хистом ісляндського рімура або шотляндської баляди переживання іміґранта: його тугу за батьківщиною, але і його завзяття; як він без цента в кишені, а притім терпеливий: часто голодний, погорджуваний, прибитий лихом до краю, а проте рішений держатися так, щоб ніколи не впасти на шляху. І от ті Федикові „Пісні Іміґрантів" добули такої популярности, що в р. **1927** його книжка вийшла четвертим накладом, і вона розійшлася числом понад **50,000** примірників. — „І — каже наш автор — доки в Канаді говоритимуть українською мовою, доти буде тут постійно попит на книжку з таким правдиво людським змістом".

Притім д. Кірkконель інформує нас ще й про те, що Федик ще живе і мешкає у Вінніпеґу, хоч дні його творчости вже давно минули. Праця та турботи далися йому, тепер шістьдесять - літньому, добре в знаки: він тепер посивілий і спаралізований старець, хоч у його постаті є ще й нині щось з поваги старого ґенерала...

Йогож сучасником та найвизначнішим поетом того часу був **Василь Кудрик,** якого збірка, **„Весна",** вийшла теж у Вінніпеґу 1911 р. Кудрик — каже д. Кірkконель — виявив далеко ширший обсяг як віршування так і предмету. Коломийковою формою зложена в нього менше, ніж одна третина його збірки, якої темою є притім іміґрантські переживання. В дальших же частинах його книжки він пробує ріжних метричних форм і розроблює такі ріжнородні теми, як історія, політика, критика, дружба та природа, що свідчить про ріжні, але не здійснені гаразд можливости в його духовості, якій першорядного твору сотворити не було дано.

До тієї ґенерації піонірів наш автор причислює ще **Йосифа Ясенчука,** автора збірки „Канадійський Кобзар" (Едмонтон 1918 р., ст. 64), драматурґа **Семена Ковбеля,** редактора **Василя К. Головацького,** співавтора збірки **„Робітничі пісні"** (Вінніпеґ, 1911), якої другим автором є **Дмитро Раpаґовський,** і **Павла Крата,** тепер духовника в Торонто.

Друга ґрупа, на думку д. Кірkконеля, виявляє в порівнянню з передвоєнною добою більшу співучасть інтеліґенції. Бо якщо між 1900 і 1914 канадійський уряд спровадив великі ґрупи селян, щоб заселювати свіжо розміряні землі, то після 1919 р. оконечна невдача українського національного зриву причинилася до численнішої еміґрації освіченої верстви, якої відповідна частина прибула і до Канади. „Ця еміґрація — каже наш автор — принесла з собою більшу мірку духового ферменту, живіше почуття історичних кривд України та глибше привязання до українського краю і життя. І чимало цих нових іміґрантів ще не приноровилися до життя в новій країні, а декотрі знову, здається, не зможуть з нею зжитися ніколи, так, що просто виринає питання, чи та припадкова обставина, що ці люди пишуть свої вірші в Канаді, дає їм фактично право причислюватися до українсько-канадійських поетів? Та з огляду на те, що багато з них, під напором обставин управляє тепер канадійську землю, а декотрі поволі перестають уважати Канаду тільки тимчасовим пристановищем, ми можемо добачувати в них початкуючих канадійців".

Щож до головних представників цієї повоєнної ґенерації, що їх згадує д. Кірkконель, то вони такі:

Іван Кмета-Єфимович, Володимир Купченко, Катря Новосад, Йосиф Саік, Василь Тулевітрів і о. Тарас Волохатюк. І сюди годиться причислити і тих двох поетів, що їм я досі присвятив окремі статті у „Свободі", а саме **о. С. Семчука й о. П. Божика,** про яких наш автор не згадує нічого, хоч згадує тут нпр. Петра Карманського, на мою думку, без достаточної основи.

Найцікавішою з усіх названих досі ґруп уважає д. Кірkконель ту третю, про яку він каже таке:

„Це ґрупа молодих поетів, що добули освіту в канадійських середніх школах та університетах, і що почуваються канадійцями, але й свідомо намагаються витворити канадійську літературу українською мовою. Вони в однаковій мірі володіють анґлійською і українською мовою та є основно обзнайомлені з традиціями анґлійської поезії, одначе не бажають бути лише літературними пасинками тієї традиції. Почуваючи ось, що їх духовий корінь в українській минувшині і що в ній він і мусить лишитися, якщо їх творчість має розвиватись успішно, вони водночас раді поглибити її впливами та змаганнями своєї нової батьківщини".

І як двох найвизначніших членів цієї ґрупи наш автор згадує **Івана Данильчука** (родж. 1901 р.) та **Онуфрія Іваха** (родж. 1900). Вони обидва молоді вихованці саскачеванського університету і є тепер учителями: Данильчук у Саскатуні, а Івах у Вінніпеґу. З творів Данильчука, критик згадує збірку поезій **„Свитає день"** (Вінніпеґ 1929, ст. 55), наводить з передмови до неї один знаменний виїмок як зразець ідельоґії автора, і зазначує притім таке: „У віршах Данильчука ми почуваємо животворну безпосередність. І хоч він грішить надто вже переніженою уявою, то ми почуваємо всетаки, що в нього справжній поетичний хист та постійний розвиток і думок і їх вислову". А про Іваха каже Кірkконель, що він з усіх поетів своєї ґрупи найбільш освічений та що дав досі довші фільософічні поеми, віршовані оповідання з історії України, ліричні поезії, новелі, критичні нариси та збірку анґлійських переспівів наших поетів. З інших же представників третьої ґрупи в розвідці Коркконеля вичислені такі:

Тетяна Кройтор, молода вчителька в Саскачевані, **С. В. Савчук,** духовник у Вінніпеґу, **П. В. Чайківський,** манітобський учитель, інвалід, та **Ілія Кіріяк,** учитель в Альберті.

А при кінці нашої розвідки читаємо таке:

„Декому з критиків моглоб здаватися, що вартість усеї тієї поетичної творчости дуже сумнівна, наскільки між українцями в Канаді першорядний поет досі не появився. Та проте багато з віршів, написаних досі, має безумовну поетичну вартість, оправдуючи тимсамим свою появу". І, добачуючи в цій творчості стихійний та зворушливий вислів душевних переживань, звязаних з модерною мандрівкою народів у невідому країну з відмінною культурою, наш критик, кінчаючи свою розвідку, висловлює думку, що „хоч і проминуть століття, то твори українських поетів у Канаді цінитимуть як памятники великого людського пережиття".

Стільки п. Кірkконель про наших поетів у Канаді. Як бачимо — осуд доволі нам прихильний, який головно нас, українських читачів, закликає поцікавитися трохи серіозніше творчою працею наших братів у Канаді, про яку пересічна людина в нас знає назагал або нічого, або дуже мало, ще й тому, що наші канадійські поети про відповідне поширення своїх творів чомусь не дбають, чи може не вміють подбати. Бо в українських книгарнях в Европі нпр. є так, що хоч шукай збірок наших канадійських поетів зі свічкою в руці, то не знайдеш їх ні на лік...

А чи так воно повинно бути?

Ану, українські видавці, тай ви, шановні поети, подумайте про те гаразд!

Антін Чехов.

ЮРЧИК

Юрчик, маленький пузатий хлопчик, віком два роки та вісім місяців, проходжується з нянею по бульварі. Має на собі довгий ватовий плащик, велику шапку з пушистим кутасом і теплі кальоші. Йому душно й горячо, а тут іще наче на злість збиточне с о н ц е квітневе бє йому просто в очі та щипає в повіки.

Досі Юрчик знав лише один світ у чотирьох кутах. В одному куті того світу стоїть його ліжко, у другому — нянин куфер, у третьому — крісло, а в четвертому — світиться лямпочка. Як заглянути під ліжко, то видно там ляльку зо зломаною рукою та бубон, а за няниним куфром багато ріжних річей: колісцятка від ниток, клаптики паперу, кошичок без дна та зломаний паяц. На цьому світі крім няні та Юрчика буває часто мама й киця. Мама похожа на лялю, а киця до таткового футра, лише, що футро не має очей і хвоста. Зо світу, що зветься дитячою кімнатою, ведуть двері в простір, де обідають і пють чай. Там стоїть Юрчикове крісло на високих ногах і висить годинник, який існує лише на те, щоб махати маятником і дзвонити. З їдальні йдеться до кімнати, де стоять червоні фотелі. Там на дивані темніє пляма, за яку Юрчикові ще досі грозять пальцем. За тією кімнатою є ще одна, куди не вільно входити й де показується татко — дуже загадочна особа. Няню і маму можна зрозуміти: вони зодягають Юрчика, дають йому їсти та кладуть його спати. А до чого служить татко — не знати. Ще є одна загадочна особа — яка подарувала Юрчикові бубон. Це тета. Вона на п е р е м і н у зявляється і зникає. Куди з н и к а є? Юрчик уже нераз заглядав під ліжко, за куфер і під канапу, та там її не було.

А в цьому новому світі стільки татів, мамів, і тет, що невідомо до кого підбігти. Та найдивніше й найсмішніше, то к о н і. Юрчик дивиться на їх ворушні ноги й нічого не може зрозуміти. Дивиться на няню, щоб вона помогла йому відгадати цю загадку, та няня йому нічого не говорить. Юрчик чує страшний гамір. По бульварі ступає рівномірно, просто на нього гурт вояків, червоні на лиці з купелевими різками під пахвою. Юрчика аж зморозило з переляку та допитливо дивиться на няню: чи не заноситься часом на щось страшне? Та няня зовсім не втікає, не плаче, отже нема чого боятися.

Юрчик дивиться довго за вояками тай сам починає і собі ступати до такту.

Бульваром перебігають дві величезні киці, з довгими бузями, з висолопленими язиками та задертими в г о р у хвостами. Юрчикові здається, що він також повинен бігти за ними, тому й зараз робить це.

— Стій! — кричить няня та хапає його за руку. — Ти куди? Я тебе навчу!

Там далі сидить якась няня та держить скриньку з помаранчами. Юрчик переходить попри неї, нічого не каже, лише бере собі помаранчу.

— Віддай, що робищ! кричить няня, бє його по руці й відбирає йому помаранчу. — Дурна дитина!

А тепер Юрчик радо підняв би скло, що наче лямпочка світиться йому під ногами, та боїться, щоб знову не били його.

— Добрий день! — чує в цій хвилині над самим вухом чийсь сильний, грубий голос і бачить високого мужчину з блискучими ґудзиками.

На велике Юрчикове вдоволення цей мужчина подає няні руку, пристає і починає з нею ґутірку. Соняшне світло, туркіт переїжджаючих повозок, коні, блискучі ґудзики, все воно таке дуже нове і зовсім не страшне, що Юрчикова душа радіє і Юрчик починає голосно сміятися.

— Ходім, ходім! — кричить до мужчини з блискучими ґудзиками й тягне його за одяг.

— А куди маємо йти? — питається той.

— Ходім! — обстоює при свому Юрчик.

Рад би сказати, що незле булоб теж забрати зі собою тата, маму та кицю, одначе, язик говорить зовсім не те, що треба.

За хвилину няня скручує з бульвару й веде Юрчика на велике подвіря, де ще лежить сніг. І той пан з близкучими ґудзиками також іде за ними. Виминають старанно снігові паляниці й калюжі, потім увіходять брудними, темними сходами до хати. Там багато диму, пахне печенею, якась жінка стоїть біля печі та смажить котлети. Кухарка й няня цілуються та починають щось тихо говорити. Юрчикові, що обтулений в ріжні хустки, починає бути дуже горячо й душно.

— Звідки така спека? — думає собі та розглядається довкола.

І бачить темну стелю, баняк із двома верхами, піч, що дивиться на нього великим, чорним отвором.

— Ма-мо-о! — кричить Юрчик із плачем.

— Тихо там, тихо! — кричить няня. — Зажди трохи!

Кухарка ставить на столі пляшку, дві чарки й печиво. Дві жінки й цей із золотими ґудзиками вдаряються чарками, пють по кілька разів. Цей із золотими ґудзиками обіймає на переміну няню і кухарку потім усі починають співати півголосом.

Юрчик простягає руку до печива, йому дають кусник. Їсть і дивиться, як пє няня. Він також хоче пити.

— Дай, няня, дай!

Кухарка дає йому попробувати зо своєї чарки. Він вибалушує очі, кривиться, кашляє, потім довго махає руками, а кухарка дивиться на нього та сміється.

Як Юрчик вернувся до дому, став розповідати мамі, стінам і ліжку, де був і що бачив. Говорить не так словами, як лицем і руками. Показує, як сонце світить, як коні бігають, як дивиться страшна піч і як кухарка пє...

Вечором Юрчик ніяк не може вснути. Вояки з різками, великі киці, коні, свкринька з помаранчами, блискучі ґудзики, все те сплилося разом і натискає йому на мозок. Хлопчик перевертається з боку на бік, щось говорить, вкінці розплакується.

— Має горячку! — каже мати, доторкаючися долонею його голови. — З чогож би то?

Юрчик плаче.

— Певно зїв забагато, каже рішучо мати й дає Юрчикові ложечку рицинового олійку.

З ЛИХОМ МИ РОСЛИ, БРАТАЛИСЬ.

З лихом ми росли, братались,
Як з сестрою рідний брат;
Нам тюрма була за маму,
А за тата лютий кат.

Буки спину нам чесали
Цілі ночі й цілі дні,
Руки й ноги нам вязали
Й пекли часом на вогні.

З лихом ми ще від колиски:
Де лиш ми, там і воно,
Любить нас воно найкраще,
А ми любимо його.

Лихо нас загартувало,
Як в огні штабу коваль.
Ми вже так зміцніли з нього,
Як найтвердша в світі сталь.

— — — — — — — —

Гей, гартуй нас дальше, лихо,
Дай відваги, дай нам сил,
Щоб до бою з ворогами
Ми дістали міцних крил.

Щоб нас буря не зломила
В життю нашім ані раз.
Гей, гартуй ще трошки, лихо,
Вже не дуже довгий час!

Микола Горішний.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ХТО МАЄ ПРАВО ДО ТРИЗУБА?

Пише кацапський орґан „Свѣтъ" (Свет):

„Українські сепаратисти жалуються, що в Берліні російські фашисти вважають тризуб, знак, що знаходиться на печатці св. Володимира, своїм та починають його вживати. Твердять, що це український знак, що росіяни не мають до нього права".

„Светові" робиться смішно на таке обвинувачення: „Як москалі не мають права (вживати тризуба), то тим більше не мають до нього права сепаратисти, котрі зовсім не йдуть слідами князя Володимира, що збирав Русь, а не розбивав її".

Чи „Свет" признав би право українцям уживати тризуба, якби вони захотіли збирати нинішню московщину під владу Києва, як це робив князь Володимир?

ЩО ЗАСЛУГУЄ НА ДОВІРЯ.

Доносить нюйорське „Новое Русское Слово", що „в Ню Йорку дістали телеграфом вістку з джерела, яке заслугує на довіря", що відомий борець Владек Збишко погиб в Еспанії, поцілений припадково кулею.

Від того часу прийшли ще певніші вісти, що Владек Збишко не погиб в Еспанії, поцілений припадково кулею, ані ніякою іншою кулею, бо він живе здоров, як еспанський бик.

Отже джерела, що заслугують на довіря, не все заслугують на довіря.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЗДОБУТОК.

Продаючи з джерела, яке заслугує на довіря, вістку про смерть Владека Збишка, „Новое Русское Слово" називає Владека Збишка „известный русскій борец".

Збишко родився в Кракові. Його справжнє імя — Циґаневич. Здавалось би, що він поляк. Можливо, що він австріяк. Можливо, що в нього є циганська кров. Але звідки він „русскій"?

ПОЛЯКО-МОСКАЛЬ?

Читаємо про Владека Збишка в „Новім Русскім Слові", що він „русскій борец". Розгорнувши якунебудь польську газету, знайдемо, що Владек Звишко це „польскі містрж запасуф". Ще готов хтось закидати нам, чому й ми собі його не анектували для себе.

Адже є аптики, що мають на одній і тій самій шибі написи: Русская аптека. POLSKA APTEKA. DEUTSCHE APOTHEKE.

Можна би написати, що в аптиці говорять по московськи, по польськи та по німецьки, але власники чомусь воліють дурити покупців, що ця аптика належить до земляка.

Щось як той циган, котрого питали, якої він віри: „А вам якої треба, паноньку?"

ЯК КОНЯ КУЮТЬ.

Розгнівалися польські ґазети у Варшаві на еспанців за те, що вбили в Валенції польського консуля.

Не був цей консуль польським горожанином. Це був еспанець, що заступав, як звичайно, польські торговельні інтереси. Напали на нього збройні люди й убили. Польська преса з того приводу підносить рев. Мовляв, гонор польської держави як великого „моцарства" нарушений. Польща має цим злочинцям показати! Треба післати польські воєнні кораблі на охорону життя польських горожан в Еспанії. Польська преса говорить тепер про ворогів еспанського уряду як про героїв, а про прихильників уряду як про злочинців.

Чи справді цей крик зробить в Европі враження, що Польща це велике „моцарство"?

ХТО ХОЧЕ ВІЙНИ?

Вернувся в пятницю до Америки з Европи Томас В. Ламонт, спільник банкового дому Дж. П. Морґана, і при вступі на американську землю наговорив ґазетярам велику масу інформацій про ситуацію в Европі.

„Ню Йорк Таймс", наприклад, подає з тої розмови два предовжезні стовпці. Читачі, звичайно, винесуть враження, що Ламонт дуже добре розуміється на европейських справах, коли ґазета містить йому так багато.

Адже американські ґазети подавали довгі розмови про европейську ситуацію з боксером, що приїздив до Америки. Містили політичні опінії тих мордотлуків, які не розуміли, чим ріжниться соціялізм від фашизму, або від ревматизму.

ПРОЦЕНТИ ПРОТИ ВІЙНИ.

Каже Ламонт, що 95% людей кождої держави Европи не хочуть війни і ті, що правлять народами, не зможуть затягнути до війни цих людей, до війни неохочих.

Банкир Ламонт говорить про противоєнні настрої 95% населення всіх країв Европи зовсім так, як він говорить на засіданню директорів свого банку: тепер можемо признати своїм шеровцям 5% від їх вкладів.

Та чи подібне одно до другого? Чи може хтонебудь сказати, скільки саме людей нині є проти війни, а скільки за війну?

ПРОТИВОЄННІ НАСТРОЇ ПЕРЕД ВІЙНОЮ.

Зрештою, хочби навіть можна було таке казати, як банкир Ламонт, то чи не можна було перед першою світовою війною сказати, що 95% населення всіх держав Европи є проти війни? А проте, як війна справді прийшла, то 99% тих людей пішли за війну.

Як війни нема, то всякий може собі по своєму міркувати про те, скільки людей війни хочуть, а скільки їй противляться. Та яке значіння має це для справжньої участи людей і народів у війні?

Отже чи слушно питатися: Чи захочуть диктатори тягнути неохочих людей до війни? Чи не слушніше було би спитатися: скільки людей буде справді впиратися, як диктатори будуть їх силою тягнути до війни?

МАСА Й АКЦІЯ.

З цею новою світовою війною мається справа так, як малася все з великими справами. Як малася справа, наприклад, з рабством або кріпацтвом.

Звісно, що маси не хотіли рабства або кріпацтва. Але з цього пани ще не робили висновку, що їм треба зрікатися панування. Не в тому було питання, скільки людей не хоче рабства, але скільки з тих неохочих до кріпацтва є готові піти проти нього боротися.

ЗНАВЕЦЬ І „ПРОСТИЙ ЧОЛОВІК".

Психольоґ Джордж Г. Ґрін у своїй книжці „Людський ум в акції" каже, що продавати черевики торговцеві черевиків це зовсім інша справа, як продавати черевики звичайному покупцеві черевиків.

Звісно, покупець черевиків звичайно про черевики багато не знає, тоді як торговець черевиками звичайно знає про це дуже багато. Через те продавати черевики торговцеві черевиків залежить від того, що продающий знає про черевики, а продаж черевиків звичайному покупцеві залежить від того, що продаючий знає про покупця.

Каже Ґрін, що між банкиром, що купує шери підприємства, і тим самим банкиром, що купує черевики, є величезна ріжниця. Коли він купує шери, то поступає як знавець; а коли купує черевики, він поступає, як звичайна людина, як кождий з нас, як „член юрби".

Як каже Ґрін, капітан корабля, рішаючи, куди кораблеві плисти, поступає як знавець, а рішаючи, як йому вечором забавлятися, поступає, як кождий з нас.

БАНК І ПОЛІТИКА.

Наш народ висказує ту саму думку приповідкою: „Швець, дивися за копитом, а до кравецтва не мішайся".

Швець може говорити про шевство як знавець, але коли він говорить про кравецтво, він уже знає про нього стільки, що звичайна людина.

Та люди памятають на те розумне правило, коли йде справа за шевство або кравецтво, але коли справа йде про банкирство й політику, або про боксерство й політику, то про нього забувають. Не знаючи ні одного ні другого, ми попадаємо в помилку що, хто знає про банкирство (або про товчення морди), той знає багато й про політику. Через те, буває, люди йдуть до докторів права по лікарську пораду й не вірять, що доктор права не може давати лікарських порад. Як ця селянка в драмі Карпенка-Карого не хотіла вірити, щоб у жіночій ґімназії не вчили, як гриби варити.

ДОГАДАВСЯ

Раз мій пан мені дав чаю
І казав приготовить.
Хоч я чаю ще не бачив,
Але взявсь його варить.

Взяв я все, що там потрібно,
Чай ввесь висипав в горнець,
Дав цибулі, моркви, перцю
І петрушки корінець.

Вляв води, на піч поставив
І варехою мішав.
Запражку з муки на шкварках
Я до цього ще додав.

Взяв я ще горня сметани
А в додатку накінець
Додав масла і на запах
Часнику я втер зубець.

Гордий з себе, що все вдалось,
Я на стіл мій чай подав.
Поклав ложку і тарілку
І на пана пильно ждав.

Пан прийшов і розібратись
Я поміг йому й сказав:
Чай готовий, прошу їсти,
Я це сам приготував.

„Дуже гарно", пан мій каже
„Що ти чай на час зробив.
Памятай, щоб все так слухав
І я все тебе хвалив".

„Як все будеш так, як нині,
Точно приказн сповнять,
То на свята, ти будь певний,
Подарую рублів пять".

Пять рублів, собі думаю,
Є защо вже погулять,
А тимбільше моя Фронька
Буде мене шанувать.

Чую, щось пан розкричався,
До покою завізвав
І, вхопивши за чуприну,
Кулаком по спині прав.

„Крокодилю, дурна малпо,
Що ти тут нагородив?!
Я тобі дав чай зробити,
Він холери наварив".

Кляв пан страшно, ввесь час парив...
Якось палицю дістав
І мене, по спині бивши,
Аж до кухні проводжав.

Мамо рідна! Як набрав я,
Як мене мій карк болів!
З Фронькою вже не забавлюсь,
Вже пропало пять рублів.

Довго думав, міркував я,
Защо пан мене побив.
Аж вкінці я догадався:
Я цей чай не посолив.

З російського В. Т. К.

З великими трудами та обіцянками вдається матер взяти Марійку що ранку під туш.

Коли недавно тета прийшла до них у гості та сказала до малої Марійки: — „Алеж ти виросла!" — Марійка відповіла: „Ото штука, коли мама що ранку підливає мене!"

ЧИ У ВАШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ Є ТАКІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ?

ЯК НЕМА, ТО ЗАМОВТЕ НА НАСТУПНИЙ ШКІЛЬНИЙ РІК У КНИГАРНІ „СВОБОДИ".

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука — 40 ц.
(Також маємо нове видання першої читанки М. Матвійчука з 1935 року. Коли хочете нове видання, просимо зазначити при замовленню. Ціна та сама, 40 ц.).

ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанка для II кляси) М. Матвійчука — 45 ц.
ТРЕТЯ КНИЖЕЧКА (читанка для III кляси) М. Матвійчука — 60 ц.
ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (Читанка для IV кляси) М. аМтвійчука — 75 ц.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ для дітей у чотирох частях з дуже гарними ілюстраціями М. Фартуха: КИЇВСЬКЕ КНЯЗІВСТВО; ГАЛИЦЬКО-ВОЛИНСЬКА ДЕРЖАВА; КОЗАЧЧИНА; УКРАЇНА В НЕВОЛІ. Це надзвичайно добре видання для вжитку в школах і для дітей. Кожна книжка коштує 20 центів. Ціна за всі чотири книжечки разом — 75 ц.
КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крипякевича — 50 ц.
МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крипякевича — 15 ц.
ПОЧАТКОВА ҐЕОГРАФІЯ з багатьома малюнками і картою, С. Рудницького — 75 ц.
МАЛИЙ КАТЕХИЗМ християнсько-католицької релігії, уложив о. І. Рудович — 35 ц.
БІБЛІЙНА ІСТОРЯ старого і нового завіта, о. д-ра Я. Левицького — 85 ц.
БІБЛІЙНІ ОБРАЗКИ. Перші початки науки релігії, о. С. Біленького — 35 ц.
ХРИСТІЯНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в біблійних оповіданнях, о. С. Біленького — 50 ц.
РУХОВІ ЗАБАВИ. Декотрі мають пісні — 20 ц.
ВЕСЕЛА БАНДУРА, співаничок з нотами — 20 ц.
МАЛИЙ БАНДУРИСТ, збірка пісень для дітей, видання „Світ Дитини" — 25 ц.
СЕРЕДЕЧНИЙ ВІНОЧОК. Вязанка святочних бажань для українських діточок: На іменини або уродини матери, батька, дідуня, бабуні, тети, стрийка, вуйка, сестри, брата, вчителя, вчительки, товаришки. Також новорічні, великодні і різдвяні побажання. Писемні привіти на Стято Матери і декламації — 35 ц.
МАЛИЙ ДЕКЛЯМАТОР, збірка віршів до деклямацій на всякі національні й шкільні свята та обходи. Підібрав і впорядкував М. Таранько. Видання „Світ Дитини" — 25 ц.
МЕТОДИКА правописних і словесних вправ з додатками: диктати, зразки говірок, спис висловів. Практичний підручник для вчителів і кандидатів учительського знання. Д-ра К. Кисілевського. Ціна — 65 ц.
МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК до навчання перших початків українського письма, М. Матвійчука. Ціна — 75 ц.

"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ЩО ВИ ЗНАЄТЕ ПРО ЛЕМКІВЩИНУ?

Коли хтось питається Вас про Лемківщину, чи можете дати вдоволяючі відповіди? Що діється тепер на Лемківщині.

Відповіди на ці питання знайдете в новій книжці

ІЛЮСТРОВАНА ІСТОРІЯ ЛЕМКІВЩИНИ

написав Юліян Тарнович

284 сторін — 100 ілюстрацій. — Ціна $1.00.

Заомвляйте в книгарні

„СВОБОДИ",
81-83 GRAND STREET (BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

ЧИТАЙТЕ ПЕРЛИ ТВОРЧОСТИ ІВАНА ФРАНКА

КНИГАРНЯ „СВОБОДИ" ДАЄ СПЕЦІЯЛЬНУ ОФЕРТУ НА КНИЖКИ ІВАНА ФРАНКА

8 КНИЖОК ЗА $2.50

1. Захар Беркут, образ громадського життя.
2. Абу Касимові капці, арабська казка.
3. Батьківщина й інші оповідання.
4. Вибір поезій Івана Франка і короткий начерк його життя.
5. Для домашнього огнища, повість.
6. Лис Микита.
7. Молода Україна.
8. Як пан собі біди шукав.

Вишліть мoні ордер на суму $2.50 іще сьогодні й одержите повицї 8 книжок відворотною почтою. Колиб іще ви хотіли мати найкращий твір Івана Франка, „Мойсей", то вишліть $2.75. — Замовлення треба слати на адресу:

Замовляйте у книгарні Свободи:

"SVOBODA,"
81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ДО АМЕРИКАНСЬКИХ І КРАЄВИХ ПРИХИЛЬНИКІВ ЛЕМКІВЩИНИ СЕРДЕЧНЕ ПРОХАННЯ.

Як уже була про це згадка в українських часописах, відбулося недавно в одній гарній закутині нашої забутої Лемківщині незвичайно важне церковно-національне свято. А саме дня 31. травня ц. р. в селі Красна, що лежить на самій границі коросненського й ряшівського повіту, посвячено угольний камінь під будову одноповерхового Українського Народного Дому", в якім крім театральної салі на 500 осіб знайдуть приміщення ріжні місцеві культурно-освітні та економічні установи.

Впродовж червня поступила праця коло будови швидко вперед. За гроші, що їх зібрали й прислали досі місцевому будівельному комітетові свідомі національно односельчани в Америці, здреноване й осушено будівельну площу, положену в сусідстві гарної, мурованої церкви та виведено мури будинку вже під дах.

З огляду на те, що на викінчення цієї національної твердині, якої ціллю є піднести культурно, освітно та економічно не тільки місцеве населення, але й сусідні українські села, потрібно ще кілька тисяч злотих, місцевий будівельний комітет звертається з гарячим проханням до усіх дорогих земляків в Америці й в краю допомогти йому негайно грошевими жертвами в цьому важному ділі. Хай кожний, кому лежить на серці двигнення з занепаду нашої загроженої Лемківщини, доложить свою цеголку до будови нашого Народнього Дому, а імена всіх жертводавців запишуться золотими буквами не тільки в памятковій книзі, але й у вдячних серцях теперішнього населення і грядучих поколінь наших західних окраїн.

Складаючи щиру подяку всім дотеперішним жертводавцям, просимо дальші пожертви слати на адресу: **о. Михайло Гайдук, Красна, повіт Кросно, почта Венглювка.**

Красна, в липні 1936 року.

За місцевий будівельний Комітет: **о. Михайло Гайдук** вр., **д-р Юліян Налисник** вр., **д-р Іван Зілинський** вр.

Просимо всі українські краєві та американські часописи передрукувати ласкаво цю відозву. — („Наш Лемко").

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

АРНОЛД, ПА.

На політичних вязнів.

На забаві в гром. Ілії й Марії Різник, яку зроблено їм 9-го серпня з приводу їх 15-літнього подружжя, зібрано $10.-50 та вислано ту жертву через Обєднання на політичних вязнів.

І. Сорока.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ.

В „Свободі" з понеділка, 24 серпня ц. р., в новинці на першій стороні з правого боку під наголовком „Нові підозріння серед большевиків" через помилку пропущено один рядок. Є написано: „До них належать: головний редактор большевизму; публіцист і знавець" і т. д. Має бути: „До них належать: головний редактор большевицького офіційного органу „Звєстія", як теж фільософ большевизму, Бухарін; публіцист" і т. д.

70-літній селянин хоче оженитися з 60-літньою. Всеньке село говорить уже про те, вкінці справа розбилася. Раз хтось спитався селянина, чому він не оженився.

— Батько й мати моєї нареченої були проти того, щоб ми одружилися, — відповів він коротко.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ОЗДОРОВЛЕННЯ СЕРЕД ЛЕМКІВ.

Коли людина має на тілі ґанґрену, то вона старається піддатись операції й позбутися ґанґрени. В противнім випадку ґанґрена буде підступати до серця, аж доки не вбє людини. Те саме діється з суспільним організмом, очевидно, розуміючи під „ґанґреною" всяку отаманію, брак орґанізаційної дисципліни, непослух, обмови, інтриґи і т. п.

Та буває нераз так, що ґанґрена кидається не тільки з середини, але пробують її защепити якісь зверхні чинники. Таким розсадником ґанґрени, що всіми способами старається прищепити на наш суспільний орґанізм цю хоробу, є Москва. Вона в дуже хитрий спосіб старається розсівати серед нас цей бакцеиль суспільної ґанґрени, стараючись розточити нас морально. Москва старається викликати недовіря до наших національних провідників та зневагу до всього рідного. Старається знищити у нас віру в Бога і любов до свого народу та до своєї історичної минувшини. Вона старається нацькувати брата на брата, щоб тим розбити наші сили в середині.

На щастя, український нарід назагал дає належну відправу тим московсько-большевицьким бакциліям. Бо український нарід уже прозрів і знає, куди йому дорога. На жаль, іще на Лемківщині справа не стоїть надто добре. Там замало національної свідомости, нарід замало відпорний на ті московські бакцилі, і вони знаходять там пригожий ґрунт для розвою.

Але і там слідно вже поправу. Свідоміші лемки зрозуміли, що вони є члени великого українського народу, і почали єднатися з народним пнем, Україною, та почали творити свою національну орґанізацію, щоб орґанізованим способом освідомлювати інших лемків та оборонити свою Лемківщину перед ворогами. В Америці завязалася вже навіть „Орґанізація Оборони Лемківщини", яка стала на національно-українському ґрунті та яка враз з іншими українськими орґанізаціями змагає до створення самостійної Української Держави, що своїми границями обєднувала би також Лемківщину. Всі лемки повинні приєднуватися до тої орґанізації, бо тим вони покажуть свою національну свідомість та створять суспільну силу, яка відібє всякі московські і польські наміри проти нашого народу. Ця орґанізація влаштовує цими днями великий пікнік в Елізабеті і на цей пікнік повинні явитися всі лемки-українці.

Лемко.

— Ці ясні панчохи, що ви маєте на ногах, такі якісь мені знайомі дуже! — каже пані до служниці.

— То не можливо, прошу пані, щоб вони були добре знайомі для пані; пані носили їх усього один день.

УКРАЇНСЬКІ НАРОДНІ ПІСНІ,

які опрацював і видав **М. О. ГАЙВОРОНСЬКИЙ** на мішаний хор:

1. Живи, Україно.
2. Невістонька, пісня з Полісся.
3. Вербож моя, пісня з Полісся.
4. Одкаль соненько сходило, пісня з Лемківщини.
5. Моя мила, пісня з Лемківщини.

Повищих 5 пісень продаємо за $1.00.

6. Коляда, Гуцульське Різдво.
7. Пльнс, Гуцульське Різдво.
8. Кругльнк, Гуцульське Різдво.
9. Щедрівка, Гуцульське Різдво.

Повищі 4 пісні продаємо за $1.00.

Всі повищі пісні можна одержати в книгарні „Свободи". Висилаємо тільки по одержанню належитости.

"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346
JERSEY CITY, N. J.

ПРИВЕЗЕННЯ КРЕВНИХ ДО АМЕРИКИ.

(Одинацята стаття про натуралізацію та горожанство).

Родинні звязки очевидно рвуться, хочби тільки тимчасово, коли імігрант оставляє свій рідний край та їде до Америки шукати щастя. Хоч жонатий, рідко коли бере з собою жінку та діти, бо непевний, чи йому Америка сподобається та чи довго буде там перебувати, а часто нема грошей на подорож цілої родини. Одначе він завсіди живе надією про злуку з ріднею.

З ходом часу стрічається з поважним питанням, а саме: чи вертатись до рідного краю в ціли злуки з жінкою та дітьми, чи може спровадити їх до Америки. Коли рішиться вертатись, не тільки до родини, але теж для дальшого виконування своїх громадських обовязків, тоді, розуміється, нема потреби робити заходів про американське горожанство. Одначе поворот не завсіди окличний. Коли він почне старання спровадити жінку та діти чи родичів до Америки, тоді доперва переконається, яка важна є справа натуралізації.

Нових людей пускають сьогодня до Злучених Держав як квотних або безквотних імігрантів. Призначене число імігрантів, котрих пускають котрогонебудь року з якогонебудь краю, є дуже обмежене, відповідно до приписаної квоти з кожної держави. Число безквотних імігрантів менше обмежене, бо їх допускають поза квотні обмеження. Звісно, що тільки близькі кревні американських горожан можуть дістати безквотну візу, то значить бути допущені, не вчисляючись до приписаної квоти. До таких належать жінки та самітні малолітні діти американських горожан.

Не від річи буде теж згадати, що у клясі квотних імігрантів першенство мають близькі кревні американських горожан. Половина квоти з кожного краю є призначена для родичів американських горожан та мужів горожанок, котрі подружились після 1. липня 1932 року.

Друга головина квоти оставться для жінок та дітей нижче 21 року життя легальних чужинців, котрі приїхали до Злучених Держав на сталий побут. З тих країв, де квоти є малі та скорше можуть бути виповнені, жінки та діти чужинця не мають такої нагоди приїхати, як кревні імігранта, котрий став ситизеном. Ті некористи збільшаться, якщо конґрес прийме предложені пропозиції про дальше обниження квот. За існуючим імміграційним законом, родичі чужинця не мають першенства ані привілеїв до приїзду.

Коли в Америці настала промислова кріза та загальне безробіття, іміграційні обмеження ще більше затіснено через видання поручень американським консулям, щоб не видавали віз таким імігрантам, котрі після приїзду могли би стати тягаром громади. Це значить, коли імігрант не має достаточно фондів на прожиток без праці, або коли їде до кревних, котрі не можуть його вдержати, не може одержати візи. Зогляду на те число видачі квотних віз зменшилось від 80 до 90 відсотків. Наслідком того тільки одна чи дві держави виповнили свої квоти останніми роками; 1935 року тільки Еспанія, Туреччина та Филипинські острови могли це зробити.

Якщо сучасні обставини не поправляться, горожани й чужинці останутся на рівній стопі у відношенню до кревних та обмеження видачі віз у тих державах, де квоти не виповнені. Але, з другого боку, ніхто не може передбачити приходу зміни теперішнього положення, що може статись кожного часу. Дальше, рішаючи справу, чи чужинець „може статись тягаром громади", американські консулі готові звернути особливу увагу на кревних американських горожан та зробити їм полекші у видачі віз.

З цього можна наглядно добачувати, що це значить для імігранта, котрий задумує спровадити свою родину до Злучених Держав. Він пересвідчиться, що горожанство поможе йому відчинити ворота, котрі були майже зачинені перед більшістю чужинців, і негайно поставить його жінку та малолітні діти до кляси безквотних імігрантів. Це теж дасть першенство у квоті для його родичів. Всі ці користи мусить чужинець взяти під увагу, стараючися стати горожанином.

ФЛІС.

—o—
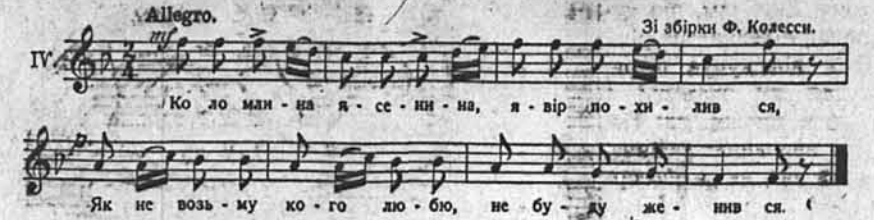
Повні інформації, по англійськи, про іміграційні закони Злучених Держав можна дістати безплатно на письменне жадання від: FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE, Inc., 222 — 4th AVE., NEW YORK, N. Y.

Нарушення публичного спокою.

З гуком і стукотом працюють робітники при перебудові вулиці. Якийсь пяний переходить туди та підспіває собі пісеньку. Підходить до нього поліцай і каже: „Я зроблю на вас донесення за нарушення публичного спокою! Як називаєтеся?"

201 НАЙПОПУЛЯРНІШИХ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНІХ ПІСЕНЬ,

ЗІБРАНИХ В ОДНІЙ ГАРНО ОПРАВЛЕНІЙ КНИЖЦІ.

Всі ті пісні уложили на фортепян наші славні музики: Д. Січинський і С. Людкевич. Кожна пісня має мельодію у верхнім голосі, отже всі 201 пісень можна співати або грати на якімнебудь інструменті.

Всюди і при кожній нагоді, вдома, в товаристві, в клюбі, в школі, на концертах і при всяких виступах грайте й співайте ті зібрані й видрукувані у цій книжці пісні.

Ціна лише $2.00, себто одного цента за одну пісню.

Замовляйте ще сьогодні у книгарні „Свободи":

"SVOBODA," 81-83 GRAND ST. (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

НОВІ КНИЖКИ З КРАЮ

Д-р Шухевич Степан: ГІРКИЙ ТО СМІХ. Воєнні оповідання	$ 85
Полянич, Б.: КІМНАТА З ОДНИМ ВХОДОМ, сензаційна повість	50
Полянич, Б.: ТОВАРИШІ УСМІХУ, сензаційна повість	40
Мродовець, Д.: ГАЙДАМАКИ, в двох томах	1.00
Гоголь, М.: СТРАШНА ПОМСТА та інші оповідання з передмовою М. Голубця	50
Радич, В.: МАКЄИМ ЗАЛІЗНЯК, в двох томах	1.00
Чайковський, Андрій: ЗА НАЖИВОЮ. Повість з галицького селянського життя	50
Турянський, Осип: СИН ЗЕМЛІ, в двох томах	1.00
Горищівський, П.: ПІД ПРАПОРИ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО	50
Будзиновський, В.: ГРЕМИТЬ. Історична повість	50
Самчук, Улас: МАРІЯ, хроніка одного життя	50
Голубець, Микола: ГЕЙ ВИДНО СЕЛО. (Нарис	50
Журба, Г.: ЗОРІ СВІТ ЗАПОВІДАЮТЬ з післясловом М. Голубця	50
Косач, Юрій: СОНЦЕ В ЧИГИРИНІ. Повість про декабристів на Укр.	50
Павло, Свій (Свенціцький): СТЕПОВІ ОПОВІДАННЯ	50
Верн, Жіль: ЗАМОК У КАРПАТАХ	40
Островський, В.: ЗА ГРОШЕМ. Оповідання	50
Голубець, Микола: ЗА УКРАЇНСЬКИЙ ЛЬВІВ. Епізоди боротьби XIII—XVIII. в.	25
ЯКЕ ЇХАЛО, ТАКЕ ЗДИБАЛО. Комедія на 2 дії. 9 осіб	20 ц.
ДЕ ГОРІВКА БУВАЄ, ТАМ ДОБРА НЕМАЄ. Народня штука в 3-ох діях. 13 осіб. Режісерські вказівки	40 ц.
Ц. К. КАПРАЛЬ ЛОПУХ. Комедія на 4 дії. Осіб 15	30 ц.
ДОВБУШ. Історична драма на 5 дій. 10 осіб	35 ц.
ТРИ ГЕРБИ. Комедія на 3 дії. 14 осіб	35 ц.

"SVOBODA,"

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ПРИСТУПНІ ЦІНИ

В таких часах, як тепер, мало хто може не зважати на справу коштів. Це є одинока причина, чому ми кладемо такий натиск на наші приступні ціни.

Якість нашої услуги поборює всяку конкуренцію; наші ціни є такі низькі, що безумовно кожда родина є здивована і вдячна.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON
FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City — 34 E. 25 St., Bayonne
Phone: Bergen 4-5989 — Phone: Bayonne 3-0540

ЧЕМНІ ДІТИ.

— Що це: ані не видно, ані не чути вашого чемного синка?

— Лежить дома, бо йому ваш чемний синок розбив голову.

МАЛПЯЧИЙ ЛІС У ЧІФІ.

Німецький подорожник Ф. Штрібольт описує цікаво свої враження із подорожі по Альжирі, м. ін. свої відвидини в малпячому лісі Чіфа.

Дорога йшла невеличким арабським селом Бліда. Хати глиняні, без вікон; загалом є там девять хат, а живе в них вісім родин. У девятій хатині приміщені осли, кури та кози.

Кожна хата має одні двері, коли можна так назвати так отвір, який виходить на подвіря. Отвір заслонений мішком, гарною матою або килимом. Підлоги нема. Обстанови нема в хаті ніякої, коли не рахувати матерацу, коца та стільця, на якому стоять паперові цвіти. Паперові цвіти в країні, в якій при кожному рові ростуть дико гвоздики, золоті ляки й інші чудові цвіти. Та вже така людська вдача: коли має чудову природу, то хоче штучного.

Мешканці тих хат саме забиралися прилагодити страву, як ми зупинилися. Триніжок стояв посередині хати, а під ним палили бадиллям пальмового листя. Та треба знати, що таке бадилля є завгрубшки людського рамени, а горить наче березове дерево. В хаті було повно чорних дітей. Перед дверима сиділи жінки, вишивали золотом або шовком, або робили — лише руками — збанки, вази та миски із глини. Сушили їх на сонці, а потім додавали ще якийсь традиційний взірець і поливали тоненько глязурою. Ті глиняні посудини вироблені все дуже дбайливо. Туземці радіють, коли в них купувати такі глиняні вироби або вишивки. Живуть доволі безжурно. По лісах повно заяців, кріликів, усяких родів птахів, ростуть усякі горіхи, помаранчі, оливки. Коли вирвуть бараболяну гичку, встромлюють одну бараболю в землю, а за кілька тижнів мають нові. Одежі не потребують багато. Одна дитина замісць суконки мала на собі верх із парасолі.

Їдемо далі вгору. Повітря холодніше, вкінці скручуємо у близьке провалля та переїжджаємо понри готель. Автомобільна трубка затрубіла. Малпи наче лише ждали на цей знак. Збігаються, скачуть із галузи на галузь вздовж лісистим склоном гори. Ми ще й не висіли, та вони вже обскочили нас і витають страшним вереском. Купуємо горіхи, починаються бійки, хто дістане найбільше й іншому якнайбільше відбере.

Сідаю на лавці, а біля мене з обох боків по одній старій малпі, третя малпа не мала права підійти до мене. Ті старі малпи були погані, тому я радше хотів підійти до молодих, та як я збирався встати, обі старі малпи схопили мене рішучо за руки та посадили назад на лавці. Щойно, як у кошику вже не було горіхів, міг я собі йти. Я наблизився до матерей, а вони зараз стали опускати до мене свої молоді. Пять малпочок довірливо лазили по мені, брали горіхи та зручно скакали мені з плечей назад до своїх матерей.

Із готелю роздався голос ґонґа. Кілька моїх товаришів подорожі пішли до їдальні та посідали на вікнах, де діставали свою пайку з обіду. Я сів собі на дворі та сказав подати чай і печиво. Якстій підійшла до мене малпа й обережно сіла на другому кріслі біля мене. Взяла мій хліб і дуже їй не сподобалося, коли я перешкодив їй замачати хліб у мойому чаю. Бо вона вже була злизала мармеляду з хліба. Малпа не лише, що глянула на мене неприязно, а ще й похитувала головою.

Коли ми опісля по-братньому поділилися сніданком, подав я малпі руку. Малпа взяла мою руку, поцілувала двічі щиро та відійшла. Тому хай ніхто не каже, що малпи в Чіфі не розуміються на товариських формах! А в лісі є сотки таких освоєних і на-пів освоєних звірів. Деякі, що замешкують у готелі, входять і виходять, коли їм подобається. Інші не покажуться з ліса, поки не побачать що не почують авта. Вони знають дуже добре, що люди дають їм їсти горіхи, банани та мандаринки.

Пімста.

— Не розумію, як твоя мама могла згодитися, щоб ти виходила за Петра? Вона так ненавидить його!

— Саме тому! Вона хоче бути його тещею.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

Дня 19-го серпня ц. р. померла в 42-му році життя ПАРАСКЕВІЯ ГАЙДУЧОК, членкиня бр. св. Володимира, від. 229 У. Н. Союзу у Скрентон, Па. Покійна родилася в селі Гіче, повіт Рава Руська, Галичина.

В. І. П.

ЦЕРКОВНО-НАРОДНІЙ СПІВАНИК

під нотами на три і чотири голоси, зібрав і уложив о. Віктор Матюк.

ЧАСТЬ І: Пісні перед і по науці і 24 пісень зі св. Літургії. ЧАСТЬ II: Тропарі і Кондаки Воскресні від 1. до 8. гласу; Прокимени Літургійні від 1. до 8. гласу; Пісні із Вечірні; Пісні з Утрені. ЧАСТЬ III: Пісні великого поста; на Великдень з воскресної Утрені; Пісні на Празники Господні; Богородичні; Святих; **Коляди.**

Це є дуже практична книжка для дякоучителів. Друк нот є дуже читкий. **Ціна $1.50.**

Замовлення на C. O. D. не висилаємо. Пишіть до:

"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., P. O. BOX 346
JERSEY CITY, N. J.

Мудріщий.

Два злодії ідуть слідом за паниськом, який вибрав із банку більшу суму грошей. Нараз панисько входить до якоїсь камяниці і тут зникає у дверях адвокатської канцелярії.

— Щож тепер зробимо? — питається один злодій.

— Підождемо, аж він вийде.

— Де там, — відповідає другий злодій — будемо ждати аж вийде адвокат!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

—

НА ПРОДАЖ 75 АКРІВ ЗЕМЛІ, новий дім на 7 кімнат і інші будинки, машинерія, 55 миль від Ню Йорку. Ця фарма є при New Jersey Highway. Власниця, вдова, продасть за $3,800. 195-8

ANNA KUSHNIR,
680 — 4th Avenue, Brooklyn, N. Y.

НА ПРОДАЖ 127-акрова ФАРМА в малім містечку, 2,000 стіп фронту при стейтовій дорозі, електрика, річка, 117 акрів орної землі, 6 акрів ліса, 4 акри города. Дім на 10 кімнат і 5 інших будинків, 20 коров, 2 коні, 40 курей, уся машинерія і знаряддя. Власник продасть за $7,000 включно зо всім збором. Готівкою $3,500. Дуже добра нагода. 196-8

D U C H,
84 East 7th St., New York, N. Y.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12, вечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАЙМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.
Tel. Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Ludlow 4-2568.

БЛИЗНЯТА ТАРЗАНА. (90)

По кількох хвилинах Дік почав давати знаки життя. Вкінці він заговорив: „Лев! Де лев?" „Лев утік", відповів урадуваний Док. „Я чув, як хрустіло в цьому напрямі; він мусів туди втекти". Відітхнувши глибоко, Док почав: „Ух, я думав, що лев тебе розірвав. Але ти цілий, нічого тобі не сталося?"

„Він малощо мене не дістав", відповів Дік. „Я виставив наперед себе свою спису. Лев скочив на неї і при тім так мене потрутив, що я без памяти впав на землю. Але втікаймо скоро звідси, бо він готов назад повернутись". „Так, утікаймо, лізьмо на дерева. Я вже тепер винайшов спосіб, як видряпатися на дерево".

Дікові не забрало багато часу відзискати давню притомність і силу. Бо це було лиш легке оголомшення. Оба хлопці підійшли до тонкого дерева, що росло недалеко грубого пня, й почали видряпуватися на нього. По малім дереві вони дісталися на грубий пень і там примостилися вигідно та безпечно.

Вигукуючи, їм вдалося незабаром відшукати Юкунду і Буляйо, які примостилися вповблизу на другому дереві. Вони почали розмовляти й нараджуватися про своє положення. Після виміни кількох гадок вони всі ствердили, що найкраще для них буде, коли вони оставатимуть на дереві аж до ранку. Бо на дереві бодай льви їх не досягнуть, хоч пантери можуть.

Наслідки лінивства.

Учитель завдав ученикам домову задачу під наголовком „Наслідки лінивства". Петро Каплюрський ломить собі голову над заданою темою, потім пише: „Наслідки лінивства", оставляє цілу сторінку незаписаною, а на другій сторінці пише слова: „Це є наслідки лінивства".

—o—

Пяниця стоїть перед виставовим вікном салуну:

— Щось таке! — дивується він — має горівку і продає її! А то раз дурень!